

Вісник Агрофорум № 20 (67) 2017

ЕЛЕКТРОННИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

*Бюджетна фінансова підтримка
агровиробникам Львівщини*

7

*Пріоритети аграрної політики
України у світлі негативного
досвіду ЄС – Віктор Борщевський*

22

*Місцеве самоврядування на
сьогодні має найвищий рівень
суспільної довіри мешканців
серед державних інституцій
– Роман Гладій*

27

*Шкідливі організми озимини
в осінній період – Катерина Яцук*

32

<i>У Львові відбувся XVII Міжнародний економічний форум.....</i>	<i>3</i>
<i>У Львові відбувається фестиваль «HoReCa Show Lviv 2017».....</i>	<i>6</i>
<i>Бюджетна фінансова підтримка агровиробникам Львівщини.....</i>	<i>7</i>
<i>II Міжнародна агропромислова виставка «Euro Agro 2017».....</i>	<i>8</i>
<i>Бюджетні дотації надаються лише на вчасно ідентифікованих тварин.....</i>	<i>11</i>
<i>Без запобіжників державна підтримка шляхом виплати бюджетних дотацій 2018 року буде концентруватись у розпорядженні мізерної кількості сільгосппідприємств – Леонід Тулуш</i>	<i>12</i>
<i>Підприємство, яке не виплатило працівникам зарплату вчасно заплатить штраф.....</i>	<i>14</i>
<i>«Аграрний фонд» розпочав форвардні закупівлі зерна через Аграрну біржу.....</i>	<i>15</i>
<i>П'ять важливих змін у нарахуванні ЄСВ у зв'язку з пенсійною реформою</i>	<i>16</i>
<i>Чого очікувати від пенсійної реформи.....</i>	<i>17</i>
<i>У Києві фахівці обговорили питання розвитку органічного садівництва та ягідництва.....</i>	<i>19</i>
<i>В Україні продовжується скорочення виробництва меду.....</i>	<i>20</i>
<i>На ринку України знизились ціни на пекінську капусту.....</i>	<i>21</i>
<i>Пріоритети аграрної політики України у світлі негативного досвіду ЄС – Віктор Борщевський</i>	<i>22</i>
<i>Місцеве самоврядування на сьогодні має найвищий рівень суспільної довіри мешканців серед державних інституцій.....</i>	<i>25</i>
<i>Шкідливі організми озимини в осінній період – Катерина Яцух</i>	<i>32</i>
<i>Господарю на замітку: земельні правовідносини.....</i>	<i>36</i>
<i>Анонс подій в Україні.....</i>	<i>42</i>

У Львові відбувся XVII Міжнародний економічний форум

26-27 жовтня у Львові відбувся XVII Міжнародний економічний форум «Львівщина – локомотив промислової революції в Україні».

В рамках дводенного заходу відбулося широке обговорення шляхів інноваційного розвитку різних галузей економіки, зокрема і агропродовольчого комплексу Львівщини.

Із вступним словом на відкритті до учасників звернулися перший віцепрем'єр міністр України Степан Кубів, міністр сільського господарства Латвійської Республіки Яніс Дуклавс і голова Львівської облдержадміністрації Олег Синютка.

У своєму виступі Яніс Дуклавс відзначив домовленість щодо реалізації проектів співпраці у сфері агропромислового розвитку, зокрема розвитку екологічного фермерства, дорадництва та кооперації на селі. І перший із пілотних проектів передбачається реалізувати саме на Львівщині.

В рамках заходів форуму обговорили питання експортної стратегії України і ефективного виведення продукції на зовнішні ринки, розвитку об'єктів інфраструктури та інструменти подолання проявів корупції. Важлива увага в рамках форуму приділялася питанню впровадження проектів міжнародної технічної допомоги.

Необхідно відзначити, що 26 жовтня на Львівщині також відкрили ряд виробничих підприємств, в тому числі одну чергу вітрогенеруючої електростанції у Старосамбірському районі та сонячну електростанцію на Яворівщині.

27 жовтня на спеціалізованому пленарному засіданні, яке відбулося в рамках Всесвітнього Дня Продовольства під егідою ФАО, обговорили питання здорового харчування як системи формування здоров'я нації, трудової міграції та продовольчої безпеки, державного контролю за дотриманням законодавства про харчові продукти.

Економіст департаменту технічного співробітництва ФАО Андрій Ярмач у своєму виступі звернув увагу на організацію ефективного виробництва в сільській місцевості, як передумову забезпечення зайнятості і попередження міграції закордон. «Україна вважається однією із ключових країн для забезпечення світу продовольством і саме тому їй приділяється дуже важлива увага. Протягом останніх трьох років, зокрема спільно із Львівською облдержадміністрацією ми просуvalи розвиток тих сегментів агробізнесу, які дозволяють створити максимальну кількість місць в сільській місцевості. Останнім часом ситуація кардинально змінюється, але багато сільгоспвиробників ще не зрозуміли зазначеної тенденції. Не згадуватиму всі проекти реалізовані ФАО в Україні, але спільно з ЄБРР ми втілювали проекти в сільській місцевості із поєднання технічних знань і фінансових можливостей. Ми орієнтуємо людей в областях з малоземеллям на певні види діяльності, які можна організувати ефективно і прибутково силами однієї родини. Ягідництво на невеликій площі не залежить від вартості робочої сили, оскільки одна сім'я обробляє земельну ділянку. Маючи тривалий досвід роботи в Сербії ми порахували, що родина на 0,5-1,5 га малини заробляла суттєві кошти. До того часу, коли місячна зарплата одного зайнятого в Сербії становила до 1,5 тис. євро на працюючого, проблем із вирощуванням малини немає. Малину вигідно вирощувати», – наголосив А. Ярмач.

«Вже в цьому році Україна увійшла до трійки експортерів малини в Європі. Звісно доцільно задуматися про уніфікацію технологій, сортів, про розумні підходи до організації виробництва. Лише на Львівщині є майже 50 поширених різних сортів малини. За рахунок різнобою в технологіях і сортах ягоди на сьогодні ми одержуємо найнижчу ціну на малину. За приблизними підрахунками ми втрачаємо з десяти соток близько 10 тис грн. Кооперативна система реалізації ягоди і заморозка продукції дадуть ще до 10 тис. грн з десяти соток. В Україні поки що бракує знань, які дозволяють заробляти гроші», – сказав Андрій Ярмач.

Голова Держпродспоживслужби України Володимир Лапа в рамках доповіді на дискусійній панелі форуму значну увагу звернув висвітленню питанню впровадження законодавства щодо забезпечення безпечності харчових продуктів.

«Положення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС передбачають і розпорядженням Кабміну затверджено Стратегію адаптації законодавства України, зокрема у сфері санітарних та фітосанітарних заходів. Зазначені зобов'язання України вже невдовзі стануть юридично зобов'язуючими документами і частиною угоди про асоціацію. Ще в 2014 року Верховна Рада схвалила частину законів, а у травні 2017 року схвалено закон № 2042-VIII «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин». Основні положення даного закону набувають чинності із квітня 2018 року. Є ще законодавчі ініціативи, які обговорюють із парламентарями і громадськістю щодо проекту закону «Про безпечність та гігієну кормів», проект закону про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів. Також обговорюється нова редакція закону «Про ветеринарну медицину», – звернув увагу Володимир Лапа.

«Загальна логіка полягає в тому, щоб через низку законодавчих актів створити міцну європейську платформу для забезпечення харчової безпечності в Україні. Коли ми розуміємо, що таке безпечність харчових продуктів в Європі, то передбачено простежуваність, наявність систем безпечності на потужностях. Все починається з елементарних речей, зокрема із ідентифікації худоби – це база для того, щоб ствердно говорити, що молокопродукція, яка виходить на інші ринки, відповідає вимогам країн-торговельних партнерів. Це велика робота стосовно нормотворення. Але все перелічене вище лише половина справи. Друга важлива частина полягає в готовності і спроможності нас як компетентного органу, а та бізнесу розуміти і виконувати нові вимоги законодавства», – зазначив В. Лапа.

В рамках форуму було підписано угоду про вступ Львівщини до мережі Європейської кулінарної спадщини.

Участь у форумі прийняли президент Львівської Аграрної палати Павло Музика, голова її управи Ігор Вуйчик, уповноважені ЛАП в Кам'янко-Бузькому районі Дмитро Мороз і Жидачівському районі Галина Киячик та представники аграрних підприємств області.

У Львові відбувається фестиваль «HoReCa Show Lviv 2017»

1-3 листопада у Львові вже вдруге відбувається фестиваль у сфері гостинності та ресторанного бізнесу «HoReCa Show Lviv».

В урочистостях з нагоди відкриття заходу прийняли участь голова Львівської облдержадміністрації Олег Синютка, директор департаменту агропромислового розвитку Львівської ОДА Наталія Хмиз і співорганізатори заходу разом із кращими шеф-кухарами країн Європи та Вірменії.

Голова облдержадміністрації О. Синютка відзначив, що проведення подібних заходів робить Львівщину законодавцем мод у національній та світовій кулінарії. Нещодавно область також підписала угоду про вступ до Європейської кулінарної спадщини.

Відвідувачі фестивалю мають змогу побачити здобутки вітчизняної кулінарії та сфери ресторанного бізнесу, а підприємства харчової промисловості регіону представляють власну продукцію.

В рамках фестивалю відбуваються численні тематичні конкурси та майстер-класи відомих українських та зарубіжних майстер-шефів, ярмарок фермерської продукції, виставка обладнання та створено майданчик для обміну найкращим досвідом та практиками готельно-ресторанного господарства.

Джерело: Львівська Аграрна палата

Бюджетна фінансова підтримка агровиробникам Львівщини

30 жовтня у Львові відбулося чергове засідання обласної комісії щодо розподілу коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою «Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів».

Голова комісії (директор Департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації Наталія Хмиз) та члени конкурсної комісії визначили перелік підприємств-претендентів на одержання відшкодування з державного бюджету. Наталія Хмиз відзначила, що з державного бюджету на виконання заходів програми для агровиробників Львівщини в поточному році виділено 6,8 млн грн.

В рамках розгляду документів та голосування члени комісії в першу чергу підтримали заявки на фінансову підтримку виробників, які мають переважне право на підтримку відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 року № 300 (із змінами). Це суб'єкти господарювання, які мають чистий дохід (виручку) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній рік до 10 млн грн або провадять діяльність з вирощування та розведення великої рогатої худоби: повністю підтримали запити на фінансову підтримку наступних виробників: ФГ «Дрофа», ФГ «Улар» (Пустомитівський район), ТЗОВ «Самбірська птахофабрика» (Самбірський район) ФГ Під'ярків (Перемишлянський район), ФГ «Пчани-Денькович» і ФГ «Єлечка С.Ф.» (Жидачівський район), ПП «Західний Буг» (Радехівський район), ПП «Агро-Прогрес» (Буський район) та ТЗОВ «Стрийтепліця» (Стрийський район). Крім того, комісія частково підтримала заявки на відшкодування відсотків за кредитами ТЗОВ «Імені Маркіяна Шашкевича» (Золочівський район) та ТЗОВ «КПК-Агроінвест» (Жидачівський район).

Під час двох засідань комісії відбувся розподіл не всіх передбачених ресурсів (нерозподілений залишок становить 516,7 тис. грн.), а тому агроформування Львівщини можуть подавати заявки і необхідні документи на одержання фінансової підтримки за зазначеною програмою до Департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації (м. Львів, вул. Чорновола, 57)

Джерело: Львівська Аграрна палата

II МІЖНАРОДНА АГРОПРОМИСЛОВА ВИСТАВКА **uro**
AGRO

28-30 листопада 2017

ЗА ПІДТРИМКИ: Львівська
Обласна
Державна
Адміністрація

ОРГАНІЗАТОРИ: **Targi Kielce**
exhibition & congress centre

Гал-ЕКСПО®
АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
www.galexpo.com.ua/euroagro

КОНТАКТИ:
79008, м. Львів, вул. Винниченка, 30
+380 32 2970628(27)
+380 67 6758318
expo1@galexpo.lviv.ua

ЗА ОСОБЛИВОГО СПРИЯННЯ:

ІВЕНТ-ПАРТНЕР:
 **STOWARZYSZENIE
INTEGRACJA
EUROPA-WSCHOD**

БІЗНЕС-ПАРТНЕР:
 dovgh

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ІНФО-ПАРТНЕР:
 Пропозиція

ГАЛУЗЕВИЙ ПАРТНЕР:

Львів • ВЦ «Південний-ЕКСПО»
вул.Щирецька, 36

Департамент агропромислового розвитку Львівщини здійснює реалізацію Державної програми підтримки галузі тваринництва

На виконання Державної програми підтримки галузі тваринництва з Державного бюджету України у 2017 році на виплату часткового відшкодування вартості закуплених для подальшого відтворення телиць, нетелей, корів вітчизняного походження та племінних телиць, нетелей, корів молочного, молочно-м'ясного і м'ясного напрямку продуктивності, племінних свинок та кнурців, племінних вівцематок, баранів, ярок виділено 11655 тис. грн. Відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для підтримки галузі тваринництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 р. № 884 (із змінами), бюджетні кошти спрямовуються суб'єктам господарювання – юридичним особам незалежно від організаційно-правової форми та форми власності за закуплені тварини у період з 1 жовтня попереднього року 30 вересня поточного року. Відшкодуванню підлягає до 50 відсотків вартості тварин, але не більше ніж:

- 12000 гривень за одну голову для великої рогатої худоби;
- 2400 гривень за одну голову для свиней;
- 2000 гривень за одну голову для овець.

Для отримання часткового відшкодування вартості тварин суб'єкти господарювання до 5 листопада подають комісії такі документи:

- Якщо тварини вітчизняного походження:
- заявку (у двох примірниках);
- довідку про відсутність (наявність) заборгованості із сплати податків і зборів;
- довідку про відкриття поточного рахунка, видану банком;
- засвідчені підписом керівника, скріплені печаткою (за наявності) суб'єкта господарювання копії відповідних платіжних документів;
- акт про передачу (продаж) і закупівлю худоби за договором (крім тварин, що були ввезені у режимі імпорту);
- копію звіту про стан тваринництва (форма 24-сг) (на останню звітну дату на момент подання документів);
- виданий у встановленому порядку витяг з Єдиного державного реєстру тварин;
- копії племінних свідоцтв (сертифікатів) або сертифікатів племінних (генетичних) ресурсів, засвідчені підписом керівника, скріплені печаткою (за наявності) суб'єкта господарювання.
- Суб'єкти господарювання, які закупили телиці, нетелі та корови вітчизняного походження, що походять з неплемінних стад, подають копію звіту про стан тваринництва (форма 24-сг, річна) щодо продуктивності тварин відповідного неплемінного стада станом на 1 січня року, що передуює року, в якому

- були закуплені тварини, засвідчену підписом керівника, скріпленим печаткою (за наявності) суб'єкта господарювання - власника неплемінного стада;
- письмове зобов'язання повернути до державного бюджету в місячний строк бюджетні кошти у разі зменшення поголів'я станом на 1 січня двох наступних років з урахуванням приросту та обсягу закупівлі;

Якщо тварини ввезені у режимі імпорту, крім документів зазначених у пункті 1, також подають копії документів:

- відповідного контракту;
- рахунка-фактури (інвойсу), платіжних документів, сертифікатів;
- митної декларації.

Заявка та необхідні документи приймаються до 05 листопада комісією Департаменту агропромислового розвитку за адресою: м. Львів, просп. В. Чорновола, 57.

З постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 884 із змінами та формою заявки можна ознайомитись на сторінці департаменту в розділі «Програми» на сайті Львівської облдержадміністрації.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації

На Львівщині пройде підготовка сільськогосподарських дорадників і експертів-дорадників

Відповідно до Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» та наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 14 липня 2017 року №368 «Про затвердження складу регіональних кваліфікаційних комісій, переліку регіональних координаторів та складу апеляційної комісії у сфері сільськогосподарської дорадчої діяльності» на базі Навчально-наукового інституту заочної та післядипломної освіти Львівського національного аграрного університету проводитиметься підготовка сільськогосподарських дорадників і експертів-дорадників.

Навчання проходитиме з 20.11.2017 року по 01.12.2017 року. Після проведення навчання відбудеться складання іспитів та видача кваліфікаційних свідоцтв сільськогосподарських дорадників/експертів-дорадників.

Навчання відбуватиметься на платній основі. За детальною інформацією просимо звертатися за телефоном (032) 2-242-301, контактна особа – Міколяш Марія Ярославівна.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації

Мінагрополітики оприлюднено нові проекти нормативно-правових актів

23 жовтня на офіційній інтернет-сторінці Міністерства аграрної політики та продовольства України оприлюднено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо підвищення прозорості при погодженні документації із землеустрою та врегулювання інших питань у сфері землеустрою”.

01 листопада оприлюднено проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення механізмів збереження ґрунтів та економічного стимулювання відтворення їх родючості”.

27 жовтня оприлюднено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про нормативи якісного стану ґрунтів”.

27 жовтня Мінагрополітики оприлюднено проект наказу, що передбачає внесення змін до Порядку нормативної грошової оцінки земель населених пунктів та Порядку нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення.

Джерело: www.minagro.gov.ua

Бюджетні дотації надаються лише на вчасно ідентифікованих тварин

Агентство з ідентифікації і реєстрації тварин нагадує власникам тварин, що бюджетні дотації надаються лише на тварин, які ідентифіковані та зареєстровані у встановленому порядку. Наявність у власника цих тварин та їх відповідність даним Єдиного державного реєстру тварин може перевірятися відповідними контролюючими органами.

Для уникнення непорозумінь при проведенні таких перевірок власники тварин мають дотримуватися законодавства України з ідентифікації та реєстрації тварин:

- своєчасно реєструвати господарства з розведення, утримання, забою, утилізації тварин у Єдиному державному реєстрі тварин;
- своєчасно ідентифікувати усіх тварин у господарстві;
- вчасно подавати дані для реєстрації тварин, усіх переміщень між господарствами, а також про забій, утилізацію та падіж тварин.

Джерело: www.milkua.info

Без запобіжників державна підтримка шляхом виплати бюджетних дотацій 2018 року буде концентруватись у розпорядженні мізерної кількості сільгосппідприємств – Л. Тулуш

Без запобіжників щодо обмеження максимальної суми виплати бюджетних дотацій «в одні руки» у 2018 році дана форма державної підтримки розвитку галузі й надалі характеризуватиметься недостатньою ефективністю, оскільки лівова її частка знову концентруватиметься у розпорядження кількох десятків сільгосппідприємств, зазначив завідувач відділу фінансово-кредитної та податкової політики ННЦ “Інститут аграрної економіки” Леонід Тулуш, коментуючи проект Бюджетних висновків Верховної Ради України, підготовлений Комітетом з питань бюджету до першого читання проекту Закону України «Про Державний бюджет на 2018 рік» (реєстр. №7000 від 15.09.2017 р.).

Підпунктом 1.11 пункту 1 Бюджетних висновків передбачається доповнення Прикінцевих положень законопроекту №7000 пунктом 16 – щодо призупинення на 2018 рік дії абзацу другого пункту 16-1.6 статті 16-1 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» №1877-IV від 24.06.2004 р.

Останнім передбачено, що з 1 січня 2018 року розподіл бюджетної дотації буде здійснюватись у сумі не більше ніж 150 млн грн на одне сільгосппідприємство на рік з урахуванням пов'язаних з таким товаровиробником осіб. Така норма була запроваджена у якості своєрідного запобіжника, який унеможлиблював би надмірну концентрацію сум держпідтримки в розпорядженні мізерної кількості сільгосппідприємств, пояснив науковець.

На його думку, у разі призупинення дії даної норми у Законі про Держбюджет-2018 ще на рік «законсервуються» наявні проблеми із виплатою бюджетних дотацій, що досить яскраво проявились у 2017 році – першому році функціонування відповідного напрямку підтримки.

Йдеться, в першу чергу, про значну нерівномірність розподілу сум бюджетних дотацій, зазначив експерт. Адже за результатами семи порцій виплат бюджетних дотацій у 2017 році 50 сільгосппідприємств – найбільших їх отримувачів – тобто лише близько 2% від загальної кількості сільгосппідприємств, внесених у відповідний Реєстр, та менш як 3% сільгосппідприємств, що вже отримали такі дотації у 2017 році, – змогли сконцентрувати у себе понад 70 % загальної суми державної підтримки.

На решту 97% учасників даного напрямку підтримки припадає менше 30% загальних сум бюджетних дотацій. Станом на кінець жовтня вона становить не більше 350 тис. грн на рік в середньому на одне таке підприємство, зауважив експерт.

Очікувалося, зазначив він, що за результатами виплати дотацій у 2017 році порядок функціонування даного напрямку підтримки у 2018 році буде скориговано – особливо з врахуванням необхідності продовження дії цієї, безумовно, корисної програми. Проте замість очікуваного удосконалення порядку виплати дотацій Комітет з питань бюджету Верховної Ради України вирішив «заморозити» на 2018 рік дію важливого запобіжника, який зміг би усунути ключовий недолік даної форми підтримки – нерівномірність розподілу бюджетних коштів.

Таке рішення Комітету може похитнути довіру значної кількості сільгосппідприємств до даної програми підтримки та зумовити їх відмову від участі у ній. Причому таке рішення окремих сільгосппідприємств лише на руку найбільшим реципієнтам даної форми підтримки: чим менше коло учасників, тим більший розмір бюджетних дотацій, отримуваних тими сільгосппідприємствами, які залишатимуться у відповідному Реєстрі.

Без застосування запобіжників щодо обмеження частки окремих сільгосппідприємств та пов'язаних з ними осіб у загальній сумі бюджетних дотацій цей напрям державної підтримки фактично спрямовується лише на стимулювання подальшої концентрації аграрного капіталу, сприяння розвитку надпотужних переважно інтегрованих сільгосппідприємств.

Натомість, раціональна аграрна політика повинна передбачати стимулювання розвитку якомога більшої кількості суб'єктів господарювання, адже це сприятиме збалансованості розвитку вітчизняної аграрної галузі.

Зважаючи на це, рішення Комітету з питань бюджету щодо незастосування у 2018 році запобіжника, який обмежував би максимальні суми бюджетних дотацій «в одні руки», одночасно із лобіюванням окремими групами збільшення обсягів фінансування даного напрямку за рахунок зменшення фінансування по інших не менш важливих напрямках і програмах підтримки розвитку сільгосптоваровиробників, складно визнати економічно доцільним, підсумував Леонід Тулуш.

Джерело: www.iae.kiev.ua

Нацбанк підвищив облікову ставку до 13.5% річних

Правління Нацбанку прийняло рішення підвищити облікову ставку з 12,5% до 13,5% річних з 27 жовтня 2017 року.

Джерело: www.bank.gov.ua

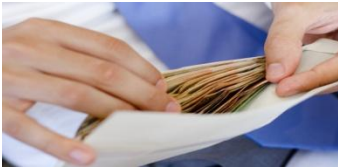
Як оподатковується безоплатне харчування працівників

Державна фіскальна служба України у листі від 26.10.2017 р. №2400/6/99-99-13-02-03-15/ІПК роз'яснила, що дохід, отриманий фізособою як додаткове благо у вигляді вартості безоплатного харчування включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу такого платника та оподатковується ПДФО і військовим збором на загальних підставах. При цьому вказаний дохід є базою нарахування ЄСВ.

Окрім того, операції підприємства з безкоштовного харчування своїх працівників на умовах “шведського столу” для такого підприємства – платника ПДВ є об'єктом оподаткування ПДВ, під час здійснення яких ПДВ нараховується у загальновстановленому порядку. Сума ПДВ, сплачена (нарахована) підприємством в оплаті вартості харчування, включається до податкового кредиту відповідно до ст. 198 та ст. 201 Податкового кодексу України (ПКУ).

Щодо податку на прибуток, то положеннями ПКУ не передбачено різниць для коригування фінансового результату до оподаткування на різницю по операціях з надання платником податку на прибуток безкоштовного харчування своїм працівникам. Такі операції відображаються згідно з правилами бухгалтеру при визначенні фінансового результату до оподаткування.

Джерело: www.dtkk.ua

Підприємство, яке не виплатило працівникам зарплату вчасно заплатить штраф

За порушення термінів виплати працівникам заробітної плати та відпускних на Житлово-комунальний відділ селища Розділ накладено штрафну санкцію у розмірі 9600 грн.

Заробітну плату необхідно виплачувати працівникам регулярно в робочі дні у строки, встановлені колективним договором або нормативним актом роботодавця, погодженим з виборним органом первинної профспілкової організації чи іншим уповноваженим на представництво трудовим колективом органом (а в разі відсутності таких органів – представниками, обраними і уповноваженими трудовим колективом), але не рідше двох разів на місяць через проміжок часу, що не перевищує шістнадцяти календарних днів, та не пізніше семи днів після закінчення періоду, за який здійснюється виплата. У разі коли день виплати заробітної плати збігається з вихідним, святковим або неробочим днем, заробітна плата виплачується напередодні.

Заробітна плата працівникам за весь час щорічної відпустки виплачується не пізніше ніж за три дні до початку відпустки.

Джерело: www.lviv.dsp.gov.ua

АГРАРНИЙ ФОНД
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО

«Аграрний фонд» розпочав форвардні закупівлі зерна через Аграрну біржу

Аграрний фонд з 26 жовтня розпочав форвардну програму закупівлі зерна врожаю 2018 року на майданчику Аграрної біржі.

Підприємство планує закупити понад 1 млн тонн зерна, повідомляє прес-служба біржі. До звичних пшениці, кукурудзи, жита та гречки додалися три нові культури – ячмінь, овес і горох жовтий. Фінансування форварду буде здійснюватися двома траншами. Перший транш – 65 % від загальної вартості контракту виробник отримає одразу після підписання угоди, а решту – після збору врожаю та остаточної поставки його «Аграрному фонду».

Загальна сума фінансування агровиробників складе 3,1 млрд грн, зазначає «Аграрна біржа».

Джерело: agrofond.gov.ua

Держпродспоживслужба працює над розробкою та супроводом законопроектів, які адаптують вітчизняне законодавство до вимог ЄС

Зараз Держпродспоживслужба працює над розробкою та супроводом ряду законопроектів, прийняття яких дозволить сформувати адаптовану до вимог ЄС законодавчу базу. Про це повідомив Голова Держпродспоживслужби в інтерв'ю AgroPolit.com.

До категорії важливих проектів Володимир Лапа відніс законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення заходів із біологічної безпеки та збереження тваринництва в Україні», який якраз регулює більшість питань.

Паралельно, за словами В. Лапи, ведеться робота над адаптацією законодавства до вимог законодавства Євросоюзу. На порядку денному – законопроект «Про безпечність і гігієну кормів» (№2845), а також робота над новою редакцією закону про ветеринарну медицину.

Крім того, найближчим часом буде створено робочу групу із напрацювання законопроекту про інформування споживачів щодо властивостей харчових продуктів. Цей законопроект про інформування є дуже важливим з погляду коректного ставлення до споживача. Вищезгаданий законопроект передбачає певне маркування. Тому для безпечності продуктів важливе питання не формальної наявності стандартів, а їх дотримання», – повідомив Голова Держпродспоживслужби.

Джерело: www.consumer.gov.ua

П'ять важливих змін у нарахуванні ЄСВ у зв'язку з пенсійною реформою

Офіс великих платників податків Державної фіскальної служби України інформує, що Законом України від 03.10.2017 р. № 2148-VIII внесено зміни до системи пенсійного страхування та до Законів «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Зокрема, відповідно до внесених змін, на працедавців та застрахованих осіб очікують такі важливі новації:

1) Максимальна база нарахування єдиного соціального внеску (ЄСВ) становитиме 15 розмірів мінімальної заробітної плати замість нинішніх 25 розмірів прожиткового мінімуму;

2) Платниками ЄСВ відтепер також будуть і члени фермерського господарства (у разі, якщо вони не належать до кола осіб, які підлягають страхуванню на інших підставах);

3) У разі якщо фізособи-підприємці (ФОП) і члени фермерського господарства отримують пенсію або соціальну допомогу, вони звільняються від сплати ЄСВ за себе;

4) ФОП - платники єдиного податку I групи втрачають право на сплату половинної (0,5) ставки мінімального страхового внеску ЄСВ.

Тобто, з 2018 року вони сплачуватимуть його в повному мінімальному розмірі, як і інші ФОП. Виходячи з розміру мінімальної заробітної плати, закладеному в проекті Держбюджету на 2018 рік – 3723,00 грн, повний мінімальний розмір ЄСВ становитиме 819,06 грн.

5) Фізособи, які виконують роботи на підставі договору цивільно-правового характеру, ФОП, а також особи, які провадять незалежну професійну діяльність, члени фермерського господарства тепер також підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню.

Джерело: "Дебет-Кредит"

ВЕДЕННЯ АГРОБІЗНЕСУ В УКРАЇНІ
DOING AGRIBUSINESS IN UKRAINE

06 грудня в Києві відбудеться IX Міжнародна конференція "Ведення агробізнесу в Україні", яка має на меті підвести підсумки 2017 року роботи агросектору та визначити тренди у широкому колі представників галузі. Вузькоспеціалізовані дискусії розгоратимуться за напрямками для глибшого аналізу критичних питань та якісного обміну досвідом між кращими спеціалістами.

Місце проведення: Ramada Encore Hotel Kiev, Столичне шосе, 103.

Джерело: <http://agrievent.com.ua/events/doing>

Чого очікувати від пенсійної реформи

Павло Ходаковський, *партнер, адвокат, керівник практики трудового права, Юридична компанія Arzinger*

Алеся Павлинська, *старший юрист практики трудового права, Юридична компанія Arzinger*

11 жовтня 2017 року набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» (далі – Закон). Даний акт вносить чимало змін до існуючого порядку нарахування пенсій та змінює вимоги до осіб, які можуть отримувати пенсійне забезпечення.

Окремі положення Закону застосовуються з 1 жовтня 2017 року.

Пенсійний вік формально лишається на рівні 60 років. Норма щодо необхідного страхового стажу не менше 15 років зберігається до 31 грудня 2017 року.

З 01 січня 2018 року по 01 січня 2028 року страховий стаж (як умова призначення пенсії за віком) поступово збільшується на 1 рік щороку (з 25 років до 35 років). Таке суттєве підвищення страхового стажу призведе до виходу значної кількості осіб на пенсію у більш старшому віці, тобто фактично є замаскованим збільшенням пенсійного віку.

У разі відсутності такого стажу особам, що досягли віку 63 роки, встановлюється особливий перехідний етап. *До 31.12.2018 р. – необхідним є стаж від 15 до 25 років, надалі стаж поступово збільшується кожного року на 1 рік відповідно, з 01.01.2028 р. необхідний стаж для зазначених осіб – від 25 до 35 років.*

У разі відсутності необхідного страхового стажу – право на призначення пенсії за віком мають особи віком 65 років за наявності страхового стажу від 15 до 25 років. *З 01.01.2019 р. по 31.12.2019 р. необхідним є стаж від 15 до 16 років, надалі верхня межа збільшується кожного року на 1 рік до досягнення з 01.01.2028 р. розміру від 15 до 25 років стажу.*

У разі відсутності необхідного стажу на дату досягнення віку пенсію може бути призначено після набуття відповідного страхового стажу. На перехідний період (з 01 січня 2018 року по 31 грудня 2020 року) при досягненні пенсійного віку особами, що не мають достатнього страхового стажу виплачуватиметься тимчасова соціальна допомога непрацюючій особі пенсійного віку за наявності стажу не менше 15 років.

За наявності 40 і більше календарних років страхового стажу, пенсія за віком призначається незалежно від віку. (зазначена норма діє з 01.01.2028 р.)

З 01 січня 2018 року для осіб, які досягли 65-річного віку, мінімальний розмір пенсії за віком за наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу – 40 % мінімальної заробітної плати, але не менше прожиткового мінімуму для осіб, що втратили працездатність на відповідний рік.

Запроваджуються єдині правила призначення пенсій для всіх категорій осіб (за деякими винятками).

Для осіб, яким на момент вступу в силу Закону було призначено спеціальні пенсії, розмір пенсії не зміниться.

Якщо внаслідок перерахунку пенсій з 1 жовтня 2017 року для осіб, яким пенсію призначено спеціальними нормативними актами, розмір пенсії (довічного грошового утримання) збільшується – їх автоматично буде переведено на загальний режим пенсійного забезпечення.

Законопроект передбачив значні зміни до переліку осіб, що мають право на наступні види пенсій:

- пенсія за віком на пільгових умовах;
- пенсія незалежно від віку;
- пенсія за вислугу років (залишається лише для артистів театральних-концертних та інших видовищних закладів, підприємств, колективів);
- дострокова пенсія.

Перший та другий рівні системи пенсійного забезпечення в Україні становлять систему загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

З 1 січня 2019 року запроваджується другий рівень пенсійної системи (детальна регламентація має бути здійснена шляхом прийняття окремо-го акту).

Застраховані особи, яким на 1 січня 2019 року залишилося менше 10 років до досягнення пенсійного віку, мають право прийняти рішення не сплачувати страхові внески до накопичувальної системи пенсійного страхування.

Особи, які досягли пенсійного віку, не можуть бути платниками страхових внесків до Накопичувального фонду.

З 1 січня 2018 року змінюється розрахункова величина для визначення максимальної бази для сплати єдиного внеску – 15 мінімальних зарплат (на даний момент розрахункова величина становить 25 прожиткових мінімумів);

Максимальний розмір пенсії не може перевищувати 10 прожиткових мінімумів для осіб, що втратили працездатність, тимчасово по 31 грудня 2017 максимальний розмір пенсії становить 10 740 гривень;

Можливість здійснити одноразову сплату особою єдиного внеску за попередні періоди, в яких особа не підлягала загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню.

З 1 жовтня 2017 року відбудеться перерахування пенсій. В подальшому передбачена щорічна індексація пенсій, що буде прив'язана до показника зростання середньомісячних зарплат за три роки.

У Києві фахівці обговорили питання розвитку органічного садівництва та ягідництва

24 жовтня 2017 року в Києві відбувся круглий стіл «Органічне садівництво та ягідництво», організатором якого виступила асоціація «УКРСАДПРОМ».

Як зазначив, відкриваючи захід, заступник голови Асоціації «УКРСАДПРОМ» Олександр Матвієць, проведення круглого столу ініціювали самі садівники, що розглядають можливість створення промислових органічних садів. Тому, за його словами, зустріч має стати першим кроком на шляху розвитку промислового органічного садівництва.

Голова «УКРСАДПРОМУ» Дмитро Крошка відзначив, що загальні втрати урожаїв плодів, ягід і горіхів у 2017 р. становлять близько 800 тис. т. У грошовому еквіваленті це близько 8-10 млрд грн.

Під час заходу обговорювалися основні аспекти закладання органічних багаторічних насаджень.

Варто зазначити, що саме якість та безпечність садивного матеріалу стали однією із найбільш обговорюваних в рамках круглого столу проблем галузі. Так, українські розсадники не проводять дослідження на наявність хвороб посадкового матеріалу, через що існує значний ризик придбання інфікованого садивного матеріалу. У результаті, господарство буде нести збитки, оскільки витрачатимуться кошти на профілактичні заходи боротьби з хворобами, що будуть неефективними через інфікований посадковий матеріал, з іншого боку – такі насадження не даватимуть очікувану врожайність, яка до того ж буде знижуватися з року в рік.

Також в центрі обговорення було використання органічного садивного матеріалу. Про особливості його вирощування розповіла президент Академії органічного садівництва, представник Розсадника родини Лановенко (ТМ «Екогарден») Валентина Лановенко. Вона зазначила, що в розсаднику застосовується органічна методика вирощування саджанців. Втім, як зауважив директор ТОВ «Органік Стандарт» Сергій Галашевський сьогодні при закладанні органічного саду не вимагається використовувати органічний посадковий матеріал. Проте, за його словами, це пов'язано з відсутністю значних обсягів виробництва даного матеріалу.

Джерело: www.ukrsadprom.com.ua

Жовтневе зниження температур сповільнило розвиток озимих пізньої сівби

Протягом другої декади жовтня спостерігалася помірно-тепла з мінливою хмарністю погода з температурами повітря на 2-6 °С, в найтепліші дні на 8-10 °С вище норми для цього періоду.

Максимальна температура повітря в теплі дні підвищувалася до 18-24 °С тепла, а мінімальна – в холодні ночі знижувалася на більшій частині території країни до 5-8 °С тепла.

Короточасні невеликі нічні заморозки в жовтні призупиняли ростові процеси озимих, однак вони не завдали шкоди рослинам. При таких умовах на всіх площах озимих, посіяних в 8-10 жовтня, отримано сходи, а на вересневих посівах рослини почали кушіння.

Завдяки хорошему зволоженню ґрунту отримано сходи нормальної густоти, рослини мають здоровий вигляд. Разом з тим, через більш пізніх строків сівби і недобору тепла, фазовий розвиток рослин відстає від норми на 1,5-2 тижні в порівнянні з середніми багаторічними даними, інформує ІА“Укراгроконсалт”.

Джерело: www.ukragroconsult.com

В Україні продовжується скорочення виробництва меду

За оцінками Pro-Consulting, у 2016 р. виробництво меду становило лише 59,3 тис. т, що на 4,3 тис. т менші ніж у 2015 р. За підсумками 2017 р. скорочення виробництва складе ще 30-50%.

Виробниками меду в Україні є понад 400 тис. пасічників, які забезпечують 97-98% цього продукту. Велика кількість малих приватних виробників, які не надають статистику, призводить до тінізації даного ринку», – зазначають експерти.

Поставки за кордон меду в 2013-2016 рр. зросли в 2,6 разів (з 21,7 тис. т до 56,9 тис. т), а виробництво скоротилося майже на 19% (до 59,3 тис. т). Це говорить про майже 20-кратне звуження офіційного внутрішнього ринку меду», – додали в компанії.

Джерело: www.kurkul.com

Україна увійшла до трійки найбільших експортерів волоського горіху

За підсумками 2016 року Україна експортувала 27 тис. т лущених горіхів на суму 65 млн доларів США.

Світовими лідерами з виробництва волоських горіхів є Китай і США. Ці країни займають 50% і 29% світового виробництва горіхів відповідно (у перерахунку на горіхи у шкаралупі). ЄС (сумарно), Чилі і Україна з частками по 5% поділяють третє місце. Україна виробляє біля 110 тис. т горіхів, тобто такий же об'єм всіх країн ЄС-28 разом.

Основним ринком збуту для українських волоських горіхів наразі є ринок Азії, за останні 5 років експорт до ЄС також активно зростає. Основною позицією експорту до країн Європи є волоські горіхи очищені. Поставки цієї продукції за зазначений період зросли на 16% і у 2016 році експорт становив майже 7 тис т, що у грошовому вираженні складає 25 млн дол. США. Таким чином, Україна виступає четвертим найбільшим постачальником горіхів до ЄС, поступаючись лише США, Молдові і Чилі.

Джерело: www.ucab.ua

На ринку України знизилась ціна на пекінську капусту

Станом на 31 жовтня 2017 року, середня ціна на пекінську капусту на найбільших гуртових ринках країни знизилась на 20% у порівнянні із минулим тижнем, і становить 3,5-8 грн/кг (0,11-0,26 євро/кг), – про це повідомляє портал “Інфо-Шувар” із посиланням на дані власного моніторингу цін.

На найбільшому гуртовому ринку Західного регіону ОРСП “Шувар”, пекінську капусту сьогодні пропонують за ціною 5-7 грн/кг (0,16-0,22 євро/кг). Трохи вищою залишається ціна на ринку “Столичний” у місті Києві 6-8 грн/кг (0,19-0,26 євро/кг), а найдешевшу пропозицію пекінської капусти можна сьогодні знайти на ринку “Нежданний” у Херсонській області за ціною 3,5-5 грн/кг (0,11-0,16 євро/кг).

Як зазначають експерти, на господарствах Півдня ціни на пекінську капусту вже впали до рівня 2 грн/кг (0,06 євро/кг).

Така цінова тенденція, за словами фахівців, зумовлена, перш за все надмірною пропозицією на ринку. Слід зазначити, що в порівнянні з аналогічним періодом минулого року, ціна на пекінську капусту на ринку України знизилась вже майже на 13%.

Джерело: www.info.shuvar.com

Пріоритети аграрної політики України у світлі негативного досвіду ЄС

Віктор Борщевський, доктор економічних наук,
ДУ “Інститут регіональних досліджень імені
М.І.Долішнього НАН України”

Протягом тривалого періоду часу Україна декларує реалізацію євроінтеграційного курсу розвитку. Після Революції гідності та підписання Угоди про асоціацію з ЄС цей вектор економічної політики набув змоги опертися на міцну інституційну основу. Водночас, адаптація до вимог і стандартів ЄС вимагає докладання значних зусиль у багатьох сферах економіки. Насамперед, це стосується реалізації аграрної політики держави.

Слід відзначити, що ЄС пройшов складний і багатоаспектний шлях формування та еволюції власної аграрної політики, яка набула свого остаточного оформлення у вигляді сучасної Спільної аграрної політики ЄС (САП ЄС). Вона охоплює широке коло питань, пов'язаних з підтримкою пріоритетних напрямів розвитку сільського господарства в усіх країнах-членах цього об'єднання. Саме САП ЄС визначає розлогий перелік інструментів і засобів підтримки фермерів, а також окреслює основні форми та механізми їх захисту, включаючи недопущення на внутрішній аграрний ринок частини імпортованих товарів.

Для пересічного українського аграрія САП ЄС приваблива передусім значними обсягами фінансових субсидій фермерам, які виділяються за численними програмами бюджетної підтримки. Вона також відома складними і доволі жорсткими нетарифними бар'єрами при входженні на внутрішній ринок ЄС (фітосанітарні, ветеринарні та інші вимоги до якості та стандартизації продукції). Саме це є підставою для своєрідного захоплення цією політикою та одночасних заздрощів з боку українських агровиробників своїм польським, словацьким та іншим ЄС-івським колегам. Більше того, це є причиною для спроб наслідувати таку політику в Україні та здійснювати відповідний тиск на уряд і парламент.

Водночас, із поля зору вітчизняних аграріїв та економістів часто випадає ціла низка проблем, спричинених тривалим періодом реалізації САП в країнах-членах ЄС. Насамперед, це стосується зниження конкурентоспроможності їх аграрного сектору через формування «теплих» умов для розвитку фермерів.

Так, ще на початку 1968 року єврокомісар з питань сільського господарства і майбутній голова Єврокомісії С. Мансхольт, відкриваючи засідання з питань реформування САП ЄС, заявив: «Я відчуваю, що настав час переглянути нашу

аграрну політику, адже постійними виплатами та субсидіями вона тягне нас у пірву» [1].

Незважаючи на це, до кінця XX століття політичної волі єврочиновників так і не вистачило на внесення принципових змін у спільну аграрну політику, передусім щодо відмови від протекціоністської моделі розвитку сільського господарства. Під благовидними приводами зміцнення продовольчої безпеки, збереження традицій ведення аграрного виробництва, захисту культурної спадщини сільських територій, охорони довкілля, дотримання прав споживачів і забезпечення належної якості харчових продуктів, впровадження сучасних агротехнологій тощо протекціоністські заходи збереглися в якості одного з основних пріоритетів.

Лише на початку XXI століття, під тиском непереборних економічних обставин, викликаних стрімким падінням конкурентоспроможності сільського господарства ЄС, глобальними економічними змінами та посиленням протестних настроїв у суспільстві, було частково переорієнтовано фінансову підтримку САП ЄС на користь модернізації інфраструктури сільських територій за рахунок зменшення прямих субсидій агровиробникам.

Проте це так і не дало змоги вирішити проблему в принципі. Аграрний сектор ЄС як був, так і залишається переважно дотаційним, а значна частина фермерів виживає виключно завдяки фінансовій підтримці з бюджету САП. Це значно посилює ризики функціонування галузі, особливо в умовах загострення економічних криз. Крім того, перерозподіл фінансових ресурсів ЄС на користь збиткового фермерства, викликає невдоволення підприємців у інших секторах економіки, передусім у сфері високих технологій, в ІТ-сегменті, у фінансово-посередницькій діяльності тощо. Як наслідок, набуває поширення відтік капіталу за кордон, у тому числі за межі ЄС, активізація фрілансерства (неофіційної зайнятості «на дому»), посилення відцентрових тенденцій.

У 2011 р. Міністр сільського господарства Великобританії К. Спелман запропонувала взагалі відмінити дотації для фермерів як засіб підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору ЄС. У відповідь на це пролунали промовисті висловлювання єврочиновників, які стверджували, що такий крок призведе до вимирання сільськогосподарського сектору ЄС, оскільки той виявиться не конкурентоспроможним на світовому ринку [2].

До недоліків САП ЄС дослідники також відносять високий рівень централізації при прийнятті рішень. Так, вітчизняні науковці, які неупереджено аналізували цю проблематику, недвозначного констатують: «Незважаючи на те, що субсидіарність є одним з основних принципів ЄС, майже всі заходи, що скеровані на розвиток аграрного сектору, ухвалюються як і раніше на наднаціональному рівні, а держави-члени повинні забезпечити відповідність національних інструментів з нормативними документами ЄС щодо надання підтримки на місцевому рівні.

1. Сивокінь П. Живуть на дотації: як агровиробництво в Європі втратило незалежність / Павло Сивокінь [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://agravery.com/uk/posts/show/zivut-na-dotacii-ak-agrovirobnictvo-v-evropi-vtratil-nezaleznist/>

2. Евросоюз. Агропром [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://polpred.com/?ns=1&ns_id=325320/

Значна бюрократизація всіх процедур, пов'язаних з наданням підтримки викликає невдоволення фермерів, а процес їх спрощення поки що залишається доволі повільним. Важливим є також постійні вимоги країн нетто-донорів щодо зменшення витрат на САП і спрямування їх на інші політики ЄС» [3].

Таким чином, формування аграрної політики України на тій же інституційній платформі, що й САП ЄС, може поставити перед українськими аграріями цілу низку додаткових проблем. Так, до існуючих нині перекосів у перерозподілі фінансово-бюджетних ресурсів на користь великих агрохолдингів додадуться ще й поступове зниження конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на зовнішніх ринках, посилення утриманських настроїв у суспільстві та подальше укорінення соціального популізму, а також відтік фінансових ресурсів у тіньовий сегмент економіки. Збільшиться і навантаження на державний бюджет, який, на відміну від бюджетів країн-членів ЄС, перебуває у плачевному стані. Услід за цим неминуче відбудеться здорожчання вартості життя, наростання інфляційних тенденцій, посилення імпортозалежності національної економіки.

Таким чином, у нашій ситуації, передусім з огляду на дефіцит фінансово-бюджетних ресурсів, державі доцільно орієнтувати власну аграрну політику не на ефемерні стереотипи ЄС, а на здорові моделі конкурентної ринкової економіки. Передусім мова йде про обмеження монополізму на аграрному ринку та про створення рівних умов для ведення відкритої конкуренції між сільгоспвиробниками різних форм і видів діяльності, а також розмірів землекористування. По-друге, фінансову підтримку з боку держави необхідно спрямовувати не стільки на прямі виплати агровиробникам, скільки на розбудову та на модернізацію інфраструктури сільських територій: транспортно-логістичної (автомобільних доріг, залізничних колій, елеваторів, складських приміщень, вантажних терміналів тощо), інформаційної (доступу до Інтернету, мобільного зв'язку, системи телекомунікацій), інженерної (ліній електропередач, систем водопостачання та водовідведення, сучасних об'єктів з утилізації твердих побутових відходів, теплових мереж та ін.), соціальної (сучасних закладів дошкільної та шкільної освіти, спортивно-оздоровчих центрів, закладів охорони здоров'я, культури та відпочинку на селі), а також маркетингової (гуртових ринків, торгових домів, аграрних бірж, виставково-ярмаркових центрів тощо).

І нарешті ще одним важливим напрямом реалізації державної політики, спрямованої на розвиток аграрного сектору вітчизняної економіки, має стати завершення адміністративно-територіальної та земельної реформ. Ось тут пріоритети і стандарти ЄС варто взяти за основу, передусім у частині впровадження принципу субсидіарності (реальної, а не бутафорної децентралізації влади із передачею переважної частини фінансових ресурсів на місця). Одночасно із цим слід забезпечити обмеження монополізму на землеволодіння та землекористування з паралельним впровадженням справжньої (ринкової), а не символічної (породженої диктатом монополій) плати за землю.

Розвиток місцевого самоврядування є необхідною умовою для демократизації процесів державного управління. Про сучасний стан, тенденції та проблемні аспекти розвитку місцевого самоврядування нашому виданню розповів голова Львівського регіонального відділення Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад, голова Нововитківської сільської ради Радехівського району Роман Гладій.

Місцеве самоврядування на сьогодні має найвищий рівень суспільної довіри мешканців серед державних інституцій – Роман Гладій

- Доброго дня, п. Романе. Розкажіть будь ласка про діяльність ВАССР на Львівщині?

- Р.Г.: Львівське регіональне відділення Всеукраїнської асоціації сільських та селищних рад (ВАССР) було створено в 2009 року і за вісім років витримало випробування часом. Попри різні турбулентні рухи наша асоціація успішно функціонує, об'єднуючи сільські та селищні ради Львівщини. В кожній області є регіональні відділення асоціації, в яких є власні виконавчі дирекції. Асоціація займається активною консультативною роботою, інформуванням про різні аспекти реформи децентралізації, перспективну організацію місцевого самоврядування тощо. Крім того, члени асоціації приймають активну участь в наданні пропозицій щодо необхідних змін в нормативно-правові акти для забезпечення динамічного розвитку місцевого самоврядування на регіональному рівні.

Основний пріоритет ВАССР і стратегічна лінія полягає в тому, щоб зробити кожне село, селище в Україні заможним і розвинутим. Це стратегічна лінія. На теперішньому історичному щаблі очевидно, що асоціація мусить “перезавантажитися”, оскільки на місцевому рівні формуються об'єднані територіальні громади, в них відбуваються вибори, і місцеві обрані лідери мусять підтвердити свою статусність щодо членства у ВАССР. Тобто є певні організаційні тонкощі, але це проблема росту, яка врегулюється з часом.

Ми виконуємо також багато іншої потрібної аналітичної роботи, зокрема і з проблем децентралізації. Апарат виконавчої дирекції ВАССР у Києві опрацьовує актуальну інформацію, надсилає її на місцевий рівень на обговорення, і таким чином відбувається правильне і конструктивне обговорення певного питання. Але не все нам вдається дуже легко.

Мені також запропоновано бути членом Колегії при Львівській облдержадміністрації, і вважаю, що нас на рівні області хочуть чути. Активно координуємо діяльність з Департаментом агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації за галузевим напрямом, зокрема щодо взаємодії при проведенні аудиту з використання земель сільськогосподарського призначення.

Співпрацюємо з представництвом Асоціації міст України в області, а також Асоціацією “Ради Львівщини”. Налагодили ми конструктивні стосунки з Центром розвитку місцевого самоврядування у Львівській області, і ми обов’язково приймаємо участь у заходах інших партнерських організацій. Бажання ефективно працювати на Львівщині в нас є, фахівці також є, а робота буде вдаватися.

- Поясніть вплив Асоціації на перебіг реформи децентралізації?

- Р.Г.: Асоціація створена для консолідації точок зору, вивчення і донесення позиції до певних інституцій – до влади або до мешканців. Тільки групуючись, об’єднуючись можна ефективно щось зробити. Для прикладу, наведу досвід Польщі і, вважаю, що в нас дуже доцільно подібне реалізувати. Якщо виникає питання, яке не врегульовано на державному рівні і стосується певних відносин, яке потрібне не одній громаді, тоді асоціація бере на себе відповідальність, залучає фахівців, напрацьовує рекомендації, робить супровід і готує певні зміни до законодавства або базові документи, подає їх на розгляд депутатам або виходить напряду до влади. Таким чином фактично здійснюється роз’яснення позицій стосовно проблемного питання і, в хорошому, розумінні лобізм. Подібним чином ми пропонуємо зробити і в Україні. Хоча не всі інструменти представники органів місцевого самоврядування використовують і не завжди ми єдині в поглядах.

Була хороша ідея створити конгрес трьох асоціацій-представників органів місцевого самоврядування – ВАССР, Асоціації міст України та Асоціація об’єднаних територіальних громад. Але поки що ми до цього ще не дійшли, хоча єдиною силою працювати було б дуже добре. Ще не у всіх питаннях ми маємо спільну позицію, і часто цим користуються наші законодавці. Наприклад, представник однієї із асоціацій є на засіданнях будь-якої комісії, наприклад у Верховній Раді чи Кабміні, але не чути позицій інших організацій. В такому випадку можна врахувати, що є певна неузгодженість позицій асоціацій, і тоді влада працює так, як вона працює, і вносить ті зміни, які їй ближче. І це лише один із прикладів. Саме тому коло діяльності асоціацій представників органів місцевого самоврядування дуже велике.

- Розкажіть про асоціацію як центр акумулювання і поширення інформації про кращі практики самоврядування

- Р.Г.: Асоціація на Львівщині на сьогодні збирає таку практику пропагує, і це дуже добре. Наразі ми не оригінальні, а такі, які є. Застосовувати однакову практику, наприклад в пострадянських державах (Литви, Латвії) чи Польщі ми однаково не можемо. Я завжди кажу, що ми повинні враховувати досвід сусідніх держав, але в нас він буде іншим. Через це треба знати, як спрацював певний досвід у наших сусідів, а потім спробувати його реалізувати в Україні і адаптувати з урахуванням національного менталітету. Впевнений, що в нас будуть не гірші, а можливо в багатьох випадках навіть кращі результати ніж в країнах ЄС.

- З Вашого досвіду роботи, які інструменти варто застосувати, щоб побудувати ефективні інструменти співпраці сільського голови і локального бізнесу для формування імпульсів економічному розвитку?

- **Р.Г.:** Завжди пробую донести інформацію на будь якому рівні влади про те, що з бізнесом варто говорити на будь якому рівні, але при цьому не лукавити, і говорити на рівних. Дуже поширена практика на сьогоднішній день, коли ситуація часто заганняє сільських голів в глухий кут і ми, на жаль, часто

просто вимушені «заходити в кишеню» до бізнесу. Цього ніколи робити не можна. Коли ти говориш з представниками бізнесу, озвучуєш важливі для громади проблеми, то бізнес на відсотків 90 завжди готовий працювати прозоро. Вже зараз, на моє глибоке переконання, ми приходимо до ситуації, коли бізнес хоче працювати прозоро. І малий, і великий бізнес, коли перед ними висвітлювати питання, готовий співпрацювати з громадою. В очолюваній мною Нововитківській сільській раді Радехівського району є позитивний досвід співпраці з ТОВ «Агро ЛВ Лімітед». На Львівщині бізнес хоче бачити розвиток сільських територій і прагне налагодити співпрацю з органами місцевої влади на прозорих умовах. Всі ми живемо на тому Богом даному клаптику, який зветься Україна, і якщо будемо діяти нечесно, то самі себе перехитримо. Львівщина має високий інвестиційний потенціал територій серед областей України, а тому просто необхідно сформувати прозорі в усіх сенсах цього слова умови для залучення інвестицій.

Нещодавно я був на одному з поважних зібрань, де дізнався, що однією із галузей, яка генерує найбільшу кількість фінансових ресурсів, є туристична індустрія. І ми маємо до цього готуватися, глибоко вивчати дане питання, оскільки все в наших руках.

- *Які проблеми в земельному законодавстві найбільше турбують голів сільських та селищних рад Львівщини в умовах можливого відкриття ринку сільгоспземель?*

- **Р.Г.:** В місцевому самоврядуванні я працюю вже більше двадцяти років і зараз висловлю з даного питання суто власну точку зору. Є різні позиції з цього питання малого та великого бізнесу і представників органів самоврядування. Але, на мою думку, ринок землі сільськогосподарського призначення потрібно відкривати з урахування пересторог, які кажуть, що на сьогодні є багато проблем і ми маємо чітко змодельовати з економістами, що саме станеться при реалізації певного сценарію. Наприклад, при відкритті ринку землі в сучасній економічній ситуації, перш за все, будуть продавати землю ті, хто потребує грошей. В основному

це будуть групи осіб, які мають земельну ділянку, але проживають далеко від місця її розташування. І це буде не більше 20 %.

Другий момент. Ціна продажу землі на початковому етапі буде доволі низькою, але, як свідчить світовий досвід, буде поступово зростати. Як правило на 3-7 рік ціна є найвищою, і більшість людей сьогодні розуміють таку тенденцію. Якщо ми на сьогодні втримуємо мораторій, то все одно нам не вдасться захиститися від багатьох негативних наслідків. Є певні підводні рифи, які зумовлюють ситуацію, коли ринок землі фактично існує, наприклад з урахуванням існуючого в Україні досвіду щодо тривалості оренди чи укладання договорів емфітевзису. Треба в багатьох документах внести зміни і, перш за все, усунути проблему щодо розподілу на земельні ділянки в межах і поза межами населених пунктів. Навіть при створенні ОТГ, представники громади не мають реально впливу на земельні ділянки, які перебувають поза межами населених пунктів, хоча останні формують значну частину базису економічного розвитку.

Ринок землі є непростим питанням не тільки для малих фермерів, але і для великого бізнесу аграрних холдингів. Малі господарі само собою змушені в непростих умовах виживати і ефективно господарювати, оскільки законодавство щодо них є не до кінця виваженим. Великі агрохолдинги мабуть будуть хитрити і, як варіант, можуть на цілісних масивах викупувати лише окремі ділянки створюючи так звану «шахматку». Підприємці, як на мене, не хочуть виводити значні суми грошей з обороту і вони не готові викупувати велику кількість землі навіть за відносно низькою ціною. Але наявність «шахматки» зашкодить формуванню цілісного масиву землі їх конкурентами. Бізнес завжди вміє рахувати і вони не готові просто так виділяти великі суми грошей там, де можна використати юридичні нюанси. Треба також чітко визначитися: «Що для громади краще: більше ресурсу зараз від землі одержати, чи створити бізнес, який генеруватиме робочі місця».

Але треба сідати за стіл перемовин і шукати виважену спільну позицію. Не завжди сторони чують ті позиції які є. Але при бажанні за 2-3 місяці можна вирішити всі нагальні проблеми і теоретично до початку 2018 року питання ринку землі може бути знято.

- *В якості аргументу проти відкриття ринку сільськогосподарської землі в Україні часто виступає теза щодо неповноти обліку земельних ділянок?*

- **Р.Г.:** Інвентаризація землі є процесом, який завжди потребує вдосконалення. Починаючи з 1994 року і до сьогодні землевпорядна робота велася з урахуванням підходів до кваліфікаційних вимог. Десь велася краще, а десь гірше. Дуже часто виникали суперечливі питання і не завжди компанії використовували однакові співставні інструменти через що виникали незначні похибки. Не всі громади також використали можливість через ліцензовану компанію виробити державні акти на землю у всьому населеному пункті. В окремих випадках облік здійснювався не суцільно, а вибірково, що зумовило багато накладань ділянки на ділянку.

В цьому році Держгеокадастр України також ввів нову систему обліку землі для захисту системи картографічної мережі і багато меж “полізли” в координатах. На Львівщині в обласному бюджеті на проведення робіт із виправлення таких похибок закладено ресурси. І, наприклад, очолювана мною сільська рада в минулому році одержала можливість виправити інформацію про всі потенційно проблемні ділянки. Об’єднані територіальні громади на Львівщині також намагаються вирішувати дане питання за рахунок власних бюджетів.

Будь який економіст, підтвердить що оренда землі в основному вигідніша, ніж миттєвий продаж ділянки. Дуже показовим є досвід щодо ефективного землекористування в Польщі, який нам показали під час однієї з освітніх програм. Маючи земельну ділянку у власності гміни, вони могли її здати просто в оренду або продати. Натомість фахівці гміни вирішили зробити інакше: побудували певний бізнес (в тому випадку тематичний парк розваг), а потім здали ділянку з готовим бізнесом в оренду. Якщо громада віддає земельну ділянку бізнесу, то потім впливати на розвиток дуже важко. Але якщо гміна пропонує інвестору вже готовий бізнес – в даному випадку розважальний парк, а потім надає інвестору іншу ділянку для розширення цього бізнесу, це вже не просто продаж земельної ділянки для потреб поточного наповнення бюджету, а думка щодо наповнення бюджету на перспективу.

- Що потрібно зробити, на Ваш погляд, для розвитку кооперативного руху на селі?

- Р.Г.: Опоненти розвитку сільськогосподарської кооперації часто говорять, що в кооперацію зараз пробують організувати населення, як раніше в колишні колективні господарства. На мою думку, кооперація на селі є безумовно важливою при наданні жителям різних видів послуг. Створення кооперативів – це інструменти, які треба вертати назад, ми нічого нового не вигадаємо, але ймовірно, що даний процес буде йти в нас досить повільно. Позитивні приклади спочатку будуть одинарними, а потім за прикладом доміно набуватимуть широкого впровадження на місцевому самоврядуванні. Візьмемо досить успішний досвід створення ягідних кооперативів на Вінниччині та Тернопільщини. Такі речі мають поширюватися і в районах вирощування овочів та фруктів, де вже часто є певні неформальні кооперативи. Важливу увагу слід приділити інформуванню населення про розвиток кооперації. Молоде ж покоління має більш творчий та ініціативний підхід до розв’язання економічних проблем. Водночас, через часту зміну законодавства є недовіра до влади як такої, що часто стримує офіційну реєстрацію кооперативів.

В інших сферах суспільного життя кооперація теж може бути ефективним інструментом для забезпечення передумов місцевого економічного розвитку.

В країнах Європи в сільській місцевості досить поширені також кооперативи в інших сферах – надання комунальних послуг чи виробництва альтернативної енергетики. Це поки що для нас новинки. Вітроенергетика пробується в громадах як ексклюзив, чисто вибірково, часто без стратегічного бачення розвитку громади. Але доцільно щоб різнонаправлені бізнеси узгоджувалися з економічною стратегією розвитку громад. Наприклад, фермеру буде дуже складно довести, що вирощена ним продукція органічна, якщо неподалік розташований сміттєспалювальний чи асфальтний завод.

- *Як працює Асоціація щодо підтримки в розробках стратегій розвитку громад чи ОТГ?*

- **Р.Г.:** Ми з керівниками районних асоціацій проводимо зустрічі і вивчаємо досвід громад, які розробляли власну стратегію розвитку. Сьогодні на Львівщині є досить багато структур, зокрема ГО «Європейський діалог», які готові працювати по стратегічному плануванню та мають досвід розробки стратегій як у Львівській, так і в інших областях Західної України. Ми надаємо можливість зустрічей цим організаціям із членами наших асоціацій для обміну досвідом.

В кожній стратегії є багато пунктів, які дають змогу розв'язати багато нагальних питань розвитку громади. Це дуже хороша практика, оскільки розробка стратегії – це не лише виключно визначення пріоритетів розвитку громади та її ресурсного потенціалу на середньо- і довгостроковий періоди. До стратегії розвитку тісно прив'язані генеральний план, схема просторового планування, бюджетне планування тощо. Повірте, що ідеального документу не буває. Все залежить від запиту громади, фахового рівня виконавців, рівня залученості жителів громади у визначення пріоритетів її розвитку, управлінських здібностей керівника та апарату управління громади тощо.

Протягом останніх років я зустрічав стратегії в яких не завжди повноцінно використовують статистичну інформацію при розробці. Проте, багато громад на розробці стратегії «економлять». Як на мене, і ми про ці речі кажемо, це є одним із мінусів при масовій розробці стратегій в громадах України. Ми пропонуємо проводячи аналітику застосовувати відому практику як фундамент, напрацьовану статистично-інформаційну базу. Якщо ми хочемо створити конкурентний аналітичний продукт, закласти хороші підвалини, то на цьому не можна економити, оскільки стратегія розвитку громади розробляється не на один-два роки.

Є загальна схема побудови стратегій, яку затверджено Кабміном. Мінусом є те, що останні декілька років державна статистика як така скорочує багато форм звітності, і через це на сьогодні ми маємо досить істотні інформаційні прогалини. На рівні однієї сільської ради інформацію ще можна яким-небудь чином знайти, відновити, але у великих обсягах даних це зробити практично досить складно. Раніше ми часто нарікали на велику кількість статистичних показників. Але подолавши надмірну статистичну інформацію ми зрозуміли, що втратили частину важливих показників і їх динаміку.

Наприклад, ми перестали переписувати поголів'я великої рогатої худоби чи свиней під час обходу, де могли бачити певний тренд розвитку. Багато форм звітності було суттєво спрощено, а частота подачі багатьох форм суттєво зменшилася. Але все ж з документів можна інформацію знайти, хоча це займатиме більше часу. Головне, що б структура, яка пише стратегію для здійснення економічного планування і органи самоврядування поставилися до цього відповідально. Сформована ж під певного лідера стратегія розвитку може бути актуальною лише в короткостроковий період, проте її реальний ефект на розвиток громади вже в середньостроковому періоді може бути досить нетривалим.

- *Ваші побажання головам сільських та селищних рад?*

- **Р.Г.:** Головне не боятися експериментувати. Місцеве самоврядування на сьогодні – це така галузь, де в хорошому розумінні потрібен творчий підхід. Найнижча ланка управління – місцеве самоврядування, на сьогодні має найвищий рівень суспільної довіри мешканців серед державних інституцій. Якщо правильно використати надану довіру і виправдати сподівання мешканців, то це буде крок вперед для того, щоб українці одержали хороший результат на який давно заслуговують.

- *Дякуємо Вам за цікаву розмову.*

Розмову вів Дмитро Соломонко.

FRESH BUSINESS EXPO

5-7.12.2017

МВЦ, КИЇВ | МВЦ, КИЕВ | ІЕС, КІЕВ
УКРАЇНА | УКРАИНА | UKRAINE

www.freshbusiness-expo.com

Шкідливі організми озимини в осінній період

Катерина Яцук, провідний науковий співробітник лабораторії захисту рослин, кандидат біологічних наук, Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН

Кожного хлібороба радують дружні сходи озимини. Надалі треба захистити посіви від шкідливих організмів, в першу чергу від бур'янів та мишовидних гризунів.

Бур'яни є конкурентами сільськогосподарських рослин у використанні факторів життя, тому наявність їх у культурних агрофітоценозах недопустима. Вони дуже пристосовані до умов середовища, мають високу конкурентоспроможність у посівах. Шкода, яку завдають культурним рослинам бур'яни, дуже велика. Бур'яни, випереджуючи в рості культурні рослини, затіняють їх, викликають світлове голодування і знижують продуктивність фотосинтезу, є джерелом розмноження багатьох хвороб та шкідників, знижують ефективність добрив.

За останнє десятиріччя ми майже щорічно спостерігаємо довгу тривалість осені, тому зростає забур'яненість озимини зимуючими видами бур'янів. За результатами наших досліджень вони знижують ефективність добрив на пшениці озимій в осінньо-зимовий період на 15 %. Тому все частіше виробничники практикують боротьбу з бур'янами на посівах пшениці озимої вже восени. П'ятирічні результати наших досліджень показали високу ефективність бакової суміші гербіцидів Гроділ Максі 375 OD, о.д. – 0,1-0,11 л/га + Зенкор Ліквід SC 600, к.с. – 0,35-0,4 л/га проти бур'янів на посівах пшениці озимої. Крім цього ця бакова суміш добре контролює метлюга звичайного (мітлиця), яка все частіше засмічує посіви озимини. Бакову суміш Гроділ Максі + Зенкор Ліквід можна застосовувати на пшениці озимій у фазу BBCH 13 (3-й листок культури). Можна застосовувати і гербіцид Марафон, к.с. – 4,0 л/га. Осіннє застосування гербіцидів сприятиме кращій перезимівлі пшениці озимої і доцільніше використати техніку весною.

Мишовидні гризуни є злісними шкідниками сільськогосподарських культур та їх врожаю. Це представники родин мишей та хом'якоподібних (полівки). За сприятливих умов вони можуть розмножуватися у великій кількості на значній території й знижувати врожайність озимих зернових та багаторічних трав від 30 до 70%, тому потрібен постійний контроль за цією групою шкідників та утриманні їх чисельності на рівні, нижчому економічного порога шкідливості.

На території України поширено п'ять видів мишей, але в наших умовах посівам завдає шкоди в основному польова. Це дрібні гризуни, довжина тіла яких не перевищує 13 см, із довгим, не менш як $\frac{2}{3}$ довжини тіла, хвостом і розвиненими вушними раковинами. Харчуються переважно насінням рослин. Протягом року самки дають від 3–4 до 7 і більше приплодів по 3–8 малят у кожному. За сприятливих умов миші розмножуються масово. У полі вони риють неглибокі (30–40 см) нори, восени можуть мігрувати та заселяти скирти соломи.

Серед полівок найбільш поширена і численна на заході України сіра (звичайна). Це такі самі дрібні гризуни, довжина їхнього тіла – 7–12 см, хвіст коротший за половину довжини тіла, вушна раковина коротка, майже непомітна в хутровому покриві голови. Полівки пошкоджують посіви зернових, багаторічних трав та інших культур, значної шкоди завдають сінокосам та пасовищам. Узимку під снігом харчуються сходами озимих зернових. Зимують також у скиртах соломи чи сіна. Розмножуються полівки протягом усього теплого періоду, сіра полівка в скиртах розмножується і взимку. Одна самка може давати до 88 особин на рік. Крім того, у сірої полівки малята стають статевозрілими вже через 16–22 дні після народження. За сприятливих умов усе це призводить до масового розмноження гризунів. Шкідливість полівок дуже висока. У теплу пору року полівка активна переважно в сутінках. У зимовий час активність цілодобова. У теплу пору року в їжі переважають зелені частини соковитих трав'янистих рослин, восени і взимку – їх підземні частини і насіння. За добу полівка з'їдає соковитого корму 100–350 відсотків від маси свого тіла. Визначають видовий склад гризунів за характером пошкодження рослин. Якщо в полі зустрічаються ділянки «стрижневої» рослинності, діаметр нір не перевищує 5 см, у нори затягнуті зелені стебла, то в угрупованні переважають сірі полівки. Саме тому полівка звичайна активна з невеликими перервами майже цілодобово. Харчуючись сходами пшениці, полівки утворюють на посівах лисини. У роки масового їх розмноження інколи виникає потреба у пересіванні пошкоджених масивів. Для визначення доцільності захисту угідь від мишовидних гризунів доцільно мати інформацію про їх кількість. Для їх обліку доцільно залежно від щільності поселення гризунів чи конфігурації площі використати наступні способи.

За низької щільності колоній на площі до 200 га застосовують *маршрутний спосіб*. Прокладають маршрут завдовжки 1 км (1200 чоловічих, 1400 жіночих кроків). Рухаючись по полю вздовж чи по діагоналі, і підраховують усі колонії у смузі шириною 5 м. Це відповідає числу гризунів на 0,5 га.

Одержану їх кількість перемножують на 2 й одержують чисельність шкідників на 1 га. Оскільки не всі колонії можуть бути жилими, то в кінці дня у 10 з них притоптують нори, а вранці підраховують кількість відкритих.

Майданчиковий метод застосовують, якщо щільність заселення гризунів така, що в полі зору з будь-якого місця проглядається 1-2 колонії. На кожні 200 га угіддя закладають один майданчик розміром 0,25 га (100 x 25 м або 50 x 50 м). Кількість жилих колоній і нір обліковують, як і в попередньому способі.

Розмноження мишей та полівок може обмежуватися природними факторами. Так, ранні морози та відсутність снігового покриву, ожеледиці й утворення крижаної кірки на полях, різкі зимові відлиги з таненням снігу спричиняють загибель цих гризунів. Зниженню їх кількості сприяють також посушливі умови весни і літа. Певну роль у цьому відіграють також хижі та всеїдні птахи і ссавці. Та попри все це, щільність та шкідливість мишей та полівок на сільськогосподарських угіддях залишаються досить високими і тому треба завжди планувати проведення захисних заходів. Заходи з контролю щільності популяцій мишоподібних гризунів поділяють на профілактичні й винищувальні. Найважливішими профілактичними заходами є агротехнічні: дотримання сівозміни, боротьба з бур'янами на полях і в місцях резервацій гризунів (у лісосмугах та на узбіччях доріг і каналів), своєчасне й без втрат збирання врожаю, своєчасна та якісна оранка. Усе це позбавляє гризунів кормової бази і надійного сховища. Боротьбу з гризунами треба здійснювати як у період масового розмноження, так і в період низької їх чисельності, коли вони живуть у місцях резервацій. Для цього перед сівбою озимини треба знищувати гризунів на попереднику й на прилеглих угіддях. Якщо ж на одному гектарі посівів озимих зернових щільність мишоподібних гризунів досягає 3–5 і більше колоній, то треба вжити винищувальних заходів, застосовуючи головним чином хімічні та біологічні засоби. Застосовуючи родентициди, слід враховувати видовий склад гризунів, пору року, особливого значення надаючи домінуванню шкідників на кожному полі. Так, найкращою принадою для мишей, що харчуються насінням рослин, є зерно пшениці; для полівок узимку – лише зерно. Однак в окремих випадках (особливо взимку на озимій пшениці з густим і високим травостоєм) ефективність зернової принади у боротьбі проти полівок в окремих випадках може бути дуже низькою, адже молоді полівки, що народжуються взимку, зерном не харчуються і тому зернової принади уникають. У такому разі слід використовувати аміачну воду. Проти польової миші зернові отруєні принади неефективні, бо польова миша і лише вона, поїдаючи зерно (зокрема пшеницю), завжди вилущує його, відкидаючи оболонку, що містить у собі найбільше отрути. В таких випадках в зерновій принаді слід 10-15 % зерна замінювати на свіжу подрібнену моркву або буряк.

При ураженні посівів пшениці озимої хворобами, слід обробити рекомендованими фунгіцидами. В нашій зоні найбільш поширеною і шкідливою хворобою є септоріоз.

Тільки чисті і не пошкоджені рослини пшениці озимої можуть дати високий урожай.

Реалізація порічок на свіжому ринку дає більший прибуток

Порічки (червону та білу смородину) зазвичай вирощують на переробку, однак вищу ціну можна отримати за умови реалізації продукції на свіжий ринок.

Для вирощування на свіжу продукцію обирають сорти з довгими, повними гронами, що рівномірно дозрівають, з великими й солодкими ягодами. Для максимально тривалого постачання ягід на ринок створюють конвеєр сортів.

Одним із перших досягає середньоранній сорт червоних порічок Джонкер ван Тетс, що вирізняється високою врожайністю ягід приємного смаку. Він був виведений 1941 року в Голландії, швидко став популярним, тож і нині дуже поширений у Західній Європі.

На початку липня дозріває сорт Юніфер. Він має плоди середнього розміру та великі, блискучі грона середньої довжини.

Ролан – голландський сорт червоної смородини пізнього строку дозрівання, дозріває в другій половині липня. Сильнорослий, високоврожайний, стійкий до грибних захворювань.

Приблизно в той самий час, у третій декаді липня, дозріває сорт Ровада з великими червоними ягодами, зібраними в довгі грона. Цей сорт особливо рекомендується для вирощування на шпалері.

Наприкінці липня – на початку серпня дозріває сорт Руднейс зі щільно розміщеними, темно-червоними ягодами. Найпізніший сорт червоних порічок Августус віддає врожай на початку серпня.

Рідше висаджують білі порічки, наприклад сорти Бланка та Вікторія.

Джерело: www.agrotimes.net

XIV Міжнародна агропромислова виставка
АГРОФОРУМ-2017
 СІЛЬГОСПТЕХНІКА, НАВІСНЕ І ПРИЧІПНЕ УСТАТКУВАННЯ, ДОБРИВА,
 ЗАСОБИ ЗАХИСТУ РОСЛИН, ЛОГІСТИКА, ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ЗЕРНОПЕРЕРОБКИ,
 ТВАРИННИЦТВА ТА ПТАХІВНИЦТВА, ВЕТЕРИНАРІЯ, КОРМОВИРОБНИЦТВО

7-9
листопада

Організатор:
 Міжнародний виставковий центр

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ КОНФЕРЕНЦІЇ,
 СЕМІНАРИ ТА "КРУГЛІ СТОЛИ"**

Джерело: www.ies-expo.com.ua/ag-2017

**ЗАХОДИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ****Алгоритм 1****ЗЕМЛІ ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ****СФОРМОВАНА ЗЕМЕЛЬНА ДІЛЯНКА, Є ПОТЕНЦІЙНІ СПАДКОЄМЦІ:****СІЛЬСЬКІ (СЕЛИЩНІ, МІСЬКІ РАДИ):**

- 1 ІНІЦІЮЮТЬ СПІВПРАЦЮ З АГРОФОРМУВАННЯМ, ЩО ВИКОРИСТОВУЄ МАСИВ ЗЕМЛІ З ПОТЕНЦІЙНИМ СПАДКОЄМЦЕМ
- 2 НАДАЮТЬ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ ПОТЕНЦІЙНИМ СПАДКОЄМЦЯМ З ВІДНОВЛЕННЯ СПАДЩИНИ І ОФОРМЛЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ

РЕЗУЛЬТАТ:**ДЛЯ СПАДКОЄМЦЯ**

ВІДНОВЛЕННЯ СПАДЩИНИ

ДЛЯ АГРОФОРМУВАННЯЗАКОННЕ ВИКОРИСТАННЯ
ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ**Алгоритм 3****ЗЕМЛІ ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ****НЕСФОРМОВАНА ЗЕМЕЛЬНА ДІЛЯНКА, Є ПОТЕНЦІЙНІ СПАДКОЄМЦІ:****СІЛЬСЬКІ (СЕЛИЩНІ, МІСЬКІ РАДИ):**

- 1 ІНІЦІЮЮТЬ СПІВПРАЦЮ З АГРОФОРМУВАННЯМ, ЩО ВИКОРИСТОВУЄ МАСИВ ЗЕМЛІ З ПОТЕНЦІЙНИМ СПАДКОЄМЦЕМ
- 2 НАДАЮТЬ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ ПОТЕНЦІЙНИМ СПАДКОЄМЦЯМ З ВІДНОВЛЕННЯ СПАДЩИНИ І ОФОРМЛЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ

РЕЗУЛЬТАТ:**ДЛЯ СПАДКОЄМЦЯ**

ВІДНОВЛЕННЯ СПАДЩИНИ

ВИГОТОВЛЕННЯ ПРОЕКТУ ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ

РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ

ДЛЯ АГРОФОРМУВАННЯЗАКОННЕ ВИКОРИСТАННЯ
ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИДЕПАРТАМЕНТ
АГРОПРОМИСЛОВОГО
РОЗВИТКУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОДА068-35-93-447 ГТУ ЮСТИЦІЇ В ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛ.,
0(32) 255-05-72 ДЕПАРТАМЕНТ АПР ЛОДА

ЗАХОДИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Алгоритм 4

ЗЕМЛІ ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ

НЕСФОРМОВАНА ЗЕМЕЛЬНА ДІЛЯНКА, НЕМАЄ СПАДКОЄМЦІВ:

СІЛЬСЬКІ (СЕЛИЩНІ, МІСЬКІ РАДИ):

- 1 ОТРИМУЮТЬ З СПАДКОВОГО РЕЄСТРУ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ПРО НЕУСПАДКОВАНІСТЬ МАЙНА (НОТАРІУС)
- 2 РІШЕННЯ СЕСІЇ НА ЗАМОВЛЕННЯ І ВИГОТОВЛЕННЯ ПРОЕКТУ ЗЕМЛЕУСТРОЮ (ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ), ПРИСВОЄННЯ КАДАСТРОВОГО НОМЕРУ
- 3 ОБОВ'ЯЗОК - ПОДАННЯ ДО СУДУ ПРО ВИЗНАННЯ СПАДЩИНИ ВІДУМЕРЛОЮ (ТЕРМІН – ПІСЛЯ 1 РОКУ З ЧАСУ ВІДКРИТТЯ СПАДЩИНИ)
- 4 ПІСЛЯ УХВАЛИ СУДОМ СПАДЩИНИ ВІДУМЕРЛОЮ - ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ
- 5 РІШЕННЯ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ПРО ОГОЛОШЕННЯ КОНКУРСУ ЩОДО ПЕРЕДАЧІ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ В ОРЕНДУ. ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСУ
- 6 УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ ОРЕНДИ. РЕЄСТРАЦІЯ ДОГОВОРУ ОРЕНДИ. ПЕРЕДАЧА ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ В ОРЕНДУ

! ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЗВІЛЬНЯЮТЬСЯ ВІД СПЛАТИ СУДОВОГО ЗБОРУ!

ДЕПАРТАМЕНТ
АГРОПРОМИСЛОВОГО
РОЗВИТКУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОДА

068-35-93-447 ГТУ ЮСТИЦІЇ В ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛ.,
0(32) 255-05-72 ДЕПАРТАМЕНТ АПР ЛОДА

Використання нерозподілених (невитребуваних) земельних ділянок (паїв)

! НЕРОЗПОДІЛЕНІ (НЕВИТРЕБУВАНІ) ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ (ПАЇ)

земельні частки (паї), власники яких не оформили права власності або померли, а їх спадкоємці не прийняли спадщину

земельні частки (паї), на які громадяни мають право, але не отримали відповідного документа, що підтверджуватиме таке право, або іншим чином не заявили свої права

земельні частки (паї), на які підтверджувальний документ уже отриманий, але власник не розпорядився ним належним чином

ЯК ПЕРЕДАТИ В ОРЕНДУ НЕРОЗПОДІЛЕНИЙ (НЕВИТРЕБУВАНИЙ) ПАЙ?

1

Сформувати перелік нерозподілених (невитребуваних) земельних часток (ПАЇВ)

2

Прийняти **рішення** про передачу в оренду земельної ділянки за цільовим призначенням

! в межах населеного пункту - **рішення** органу місцевого самоврядування про передачу в оренду земельної частки (паю)

модельний проект додається

! поза межами населеного пункту - **розпорядження** районною державною адміністрацією про передачу в оренду земельної частки (паю)

модельний проект додається

3

Укласти **договір** оренди

типовий договір додається

!

Особливості
укладення
договору

плата за договором оренди зараховується **до місцевого бюджету**

строк дії договору встановлюється **до моменту отримання власником документа про право власності**

Стаття 13 Закону України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)»

4

Зареєструвати договір оренди у виконавчому комітеті органу місцевого самоврядування

Львівська обласна
державна адміністрація

Головне територіальне
управління юстиції
у Львівській області

Визнання спадщини відумерлою

Відумерла спадщина

Стаття 1277 ЦКУ

Орган місцевого самоврядування

у разі відсутності спадкоємців за заповітом і за законом усунення від права на спадкування, неприйняття спадщини відмови від прийняття спадщини

зобов'язаний подати до суду заяву про визнання спадщини відумерлою

ВИЗНАННЯ СПАДЩИНИ ВІДУМЕРЛОЮ

- 1 Сформувати перелік земельних ділянок
- 2 Одержання інформації зі Спадкового реєстру про заведену спадкову справу та видане свідоцтво про право на спадщину

Охорона спадкового майна

Стаття 1283 ЦКУ

Нотаріус

або

в сільських населених пунктах -

уповноважена на це посадова особа відповідного органу місцевого самоврядування

вживає заходів до охорони спадкового майна:

за заявою спадкоємців

за рішенням суду про оголошення фізичної особи померлою

за повідомленням підприємств, установ, організацій, громадян

за власною ініціативою

Охорона спадкового майна триває до закінчення строку для прийняття спадщини, або набрання законної сили рішенням суду про визнання спадщини відумерлою

Управління спадщиною

Стаття 1285 ЦКУ

Нотаріус

або

в населених пунктах, де немає нотаріуса, - відповідний орган місцевого самоврядування

укладає договір управління спадщиною у випадку:

типовий договір додається

за заявою заінтересованої особи

у разі відсутності спадкоємців або виконавця заповіту

якщо майно потребує утримання, догляду, вчинення інших дій вчинення інших фактичних чи юридичних дій

Якщо до складу спадщини входить земельна ділянка, то **сільська, селищна, міська рада за місцезнаходженням такої земельної ділянки управляє спадщиною**

можливість передачі в **оренду земельної ділянки** сільськогосподарського призначення управителем спадщини (органом місцевого самоврядування) - після спливу 6 місяців з моменту відкриття спадщини

типовий договір оренди додається

Стаття 19 ЗУ «Про оренду землі»

- до моменту державної реєстрації права власності спадкоємця
- до набрання законної сили рішення суду про визнання спадщини відумерлою

- 3 Після спливу одного року орган місцевого самоврядування звертається до суду із заявою про визнання спадщини відумерлою

модельний проект заяви додається

- 4 Спадщина, визнана судом відумерлою, переходить у власність територіальної громади

Львівська обласна
державна адміністрація

Головне територіальне
управління юстиції
у Львівській області

Оптові ціни на продукцію (станом на 01.11.2017 р.) (1 кг/ грн.)

ПРОДУКТ	мінімальна	середня	максимальна
ПРОДУКЦІЯ РОСЛИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
Капуста пекінська	4,00	5,00	6,00
Капуста броколі	15,00	17,50	20,00
Капуста білоголова	1,50	1,60	1,80
Баклажан синій	18,00	18,00	18,00
Картопля стандарт	3,00	3,20	3,50
Морква	3,80	4,30	4,80
Буряк столовий	2,80	3,40	4,00
Кабачок	20,00	21,00	22,00
Гарбуз	6,00	6,50	7,00
Помідор салатний червоний	11,00	13,50	16,00
Перець конусоподібний Білозерка	14,00	14,00	14,00
Редиска (пучок)	5,00	7,50	10,00
Цибуля ріпчаста жовта	3,50	3,60	3,80
Часник	30,00	40,00	50,00
Цукіні	25,00	25,00	25,00
Салат	30,00	35,00	40,00
Гриб печериця	20,00	22,50	25,00
Груша	12,00	15,00	18,00
Слива	10,00	13,50	17,00
Яблуко Ренет Симиренка	10,00	10,50	11,00
Яблуко Гала	10,00	10,50	11,00
Яблуко Муцу	10,00	11,50	13,00
Яблуко Ліголь	9,00	10,00	11,00
Яблуко Голден	10,00	12,50	15,00
ПРОДУКЦІЯ ТВАРИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
Індиче стегно	90,00	90,00	90,00
Свинина ошийок	110,00	123,00	137,00
Форель річкова	165,00	170,00	175,00
Короп жив.	58,00	58,00	58,00

Складено за даними ТОВ "ПСП "Шувар"

**Закупівельні ціни, в тому числі
на внутрішніх елеваторах,
станом на 31.10.2017 р.**

Вид продукції	Пшениця 1 кл	Пшениця 3кл	Пшениця 5 кл	Пшениця 6кл	Кукурудза	Соя ГМО 0.9%	Соя ГМО
	\$ / Грн	\$ / Грн	\$ / Грн	\$ / Грн	\$ / Грн	\$ / Грн	\$ / Грн
Трансервіс	174/5500	172/5450	167/5250		149/4730		
Веселий Кут	172/5450	170/5400	165/5200	155/4950	147/4680	383/12150	
ТІС	174/5500	172/5450	167/5250	167/5250	149/4730		364/11500
Миколаїв, Грінтур						393/12450	363/11450

Джерело: www.agroprosperis.com

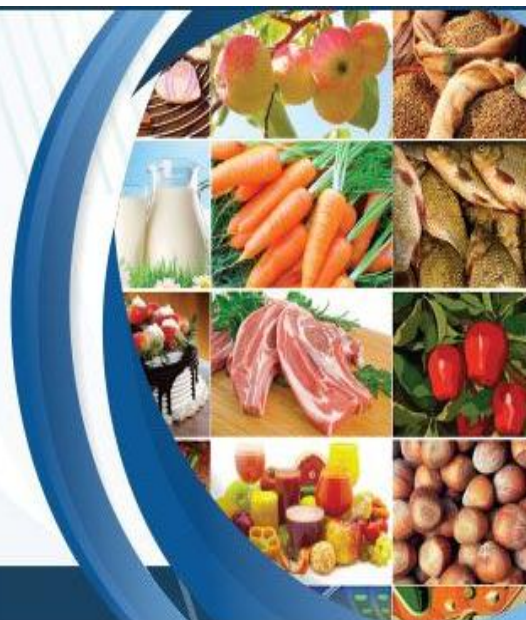
МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ UKRAINIAN FOOD EXPO

23–24 листопада 2017, Київ, ВЦ «КиївЕкспоПлаза»

**Місце зустрічі виробників харчової продукції
з українськими та іноземними закупівельниками!**

WWW.UFEXPO.COM.UA

Джерело: www.ufexpo.com.ua

Назва заходу	Дата проведення	Місце проведення	Детальніша інформація
Круглий стіл «Агробізнес в Україні: Велика гра»	07 листопада 2017 р.	м. Київ, готель InterContinental Kyiv, вул. Велика Житомирська, 2А	www.aequoagro.ticketforevent.com
Аграрна виставка «Українсько- німецький форум харчових продуктів»	14 листопада 2017 р.	м. Київ, Торгово- промислова палата України, вул. Велика Житомирська, 33	www.ucci.org.ua
Український форум агробізнесу - 2017	14 листопада 2017 р.	м. Київ, Готель «Хілтон», бульвар Тараса Шевченка, 30	www.strategy-council.com
Національний виноробний форум	14-15 листопада 2017р.	м. Київ, Торгово- промислова палата України, вул. Велика Житомирська, 33	www.ucci.org.ua
Перша Міжнародна науково- практична конференція «Сучасні технології соєвої індустрії»	15-16 листопада 2017р.	м. Київ, Готель «Братислава», вул. А. Малишка, 1	www.oilfat-forum.com
Четверта спеціалізована виставка «АгроСфера 2017»	22-24 листопада 2017р.	м. Одеса, ВЦ Одеського порту вул. Приморська, 6	www.expo-odessa.com
II Міжнародна конференція «Бобові культури. Назустріч викликам глобального попиту»	23 листопада 2017 р.	м. Київ, НСК «Олімпійський», вул. Велика Васильківська, 55	www.ukraine-pulse.org
Конференція «Черешня та вишня в Україні: технології, ринки, перспективи»	29 листопада 2017 р.	м. Вінниця, готель «Добродій», вул. Амосова, 7А	www.ukrsadprom.org
X Всеукраїнська конференція з міжнародною участю «Молочний бізнес 2017»	30 листопада 2017 р.	м. Київ, Прем'єр-готель "Русь Київ", вул. Госпітальна, 4	www.infagro.com.ua
IX Міжнародна конференція «Ведення агробізнесу в Україні»	06 грудня 2017 р.	м. Київ, Ramada Encore Hotel Kiev, Столичне шосе, 103	www.ucab.ua
III Щорічна аграрна податкова конференція	07 грудня 2017 р.	м. Львів, готель Premier Hotel Dnister, вул. Матейка, 6	www.proagro.com.ua
«Національний Агрофорум. Податки. Фінанси. Право»	07 грудня 2017 р.	м. Київ, Готель "Хрещатик", вул. Хрещатик, 14	www.visnyk.ua/forum

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ ВИДАННЯ:

МУЗИКА П.М. – ГО "ЛВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА" (ГОЛОВА РЕДКОЛЕГІЇ); СТЕФАНІШИН І.М. – ТОВ "РСР "ШУВАР" (ЗАСТ. ГОЛОВИ РЕДКОЛЕГІЇ); ВУЙЦИК І.М. – ГО "ЛВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА"; ПАНЬКІВ І.Я. – БО "ЛВІВСЬКА АГРАРНА ДОРАДЧА СЛУЖБА"; ДОМАНСЬКИЙ А.Я. – ГО "ЛВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА"; СОЛОМОНКО Д.О. – ЛВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО (ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР).
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: м. Львів, вул. Запільницька, 16, 2-й пов., тел./ф. +38 (032) 294-84-03, +38(067) 803-60-32

ПЕРІОДИЧІСТЬ ВИДАННЯ: ДВА РАЗИ НА МІСЯЦЬ

ПОБАЖАННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО ЗМІСТУ ЕЛЕКТРОННОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮЛЕТЕНЯ «ВІСНИК АГРОФОРУМ» ПРОСИМО НАДСИЛАТИ НА E-MAIL: LVIVAGRI@GMAIL.COM